

Φεβρουάριος 2020
έτος 440
άρ. φύλ. 732

ΕΠΑΛΞΕΙΣ

“*Ἴνα σωφρόνως καὶ δικαίως καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν*”

Γραφεία:
Ζήνωνος 3
104-31 Ἀθήνα
τηλ.
210 5230 948

ΜΗΝΙΑΙΑ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

Ἀποκριάτικη Συνεστίαση

Κυριακή 16 Φεβρουαρίου καὶ ὥρα 1:30 μ.μ.

Αἶθ. Ἐπάλξεις, Ζήνωνος 3, β' ὄρ., Ὁμόνοια

Τὸ πρόγραμμα περιλαμβάνει:

Σπιτικό φαγητό, δωρεὰν κρασί καὶ ἄλλα κεράσματα.

Παραδοσιακούς χορούς καὶ ποιοτικά τραγούδια.

Εἴσοδος με προσκλήσεις. Σᾶς περιμένουμε.

Ἁγία Φιλοθέη, ἡ Κυρὰ τῶν Ἀθηνῶν

Κυριακή 23 Φεβρουαρίου καὶ ὥρα 6:00 μ.μ.

«Ἐπάλξεις», Ζήνωνος 3, β' ὄρ., Ὁμόνοια
Ὁμιλήτρια: Σοφία Μπεκρή, φιλόλογος-θεολόγος.

Προσκυνηματικὴ Ἐκδρομὴ

Τὴν Κυριακὴ τῆς Τυρινῆς 1η Μαρτίου θὰ πραγματοποιηθῆ μονοήμερη προσκυνηματικὴ ἐκδρομὴ σὲ ἱστορικὴ Ἱερὰ Μονή.

Οἱ ἐνδιαφερόμενοι νὰ δηλώσουν συμμετοχὴ ἐγκαιρῶς στὰ τηλέφωνα: 210 52 30948, 6987 353063.

Οἱ δραστηριότητες συνεχίζονται

Στὴν κεντρικὴ αἴθουσα τῶν Ἐπάλξεων, Ζήνωνος 3, β' ὄροφος, πλ. Ὁμονοίας γίνονται:

Κάθε Σάββατο 5:30 μ.μ. μάθημα μουσικῆς, 6:00 μ.μ. σύντομη ὁμιλία καὶ στὴν συνέχεια πρόβα χορωδίας.

Κάθε Κυριακὴ στὶς 6:00 μ.μ. ἐνδιαφέρουσες ὁμιλίες γιὰ τρέχοντα πνευματικὰ καὶ κοινωνικὰ θέματα.

Καθημερινῶς παρέχονται δωρεὰν μαθήματα ἀρχαίων ἐλληνικῶν, ξένων γλωσσῶν, μουσικῆς καὶ ἠλεκτρονικῶν ὑπολογιστῶν. Ἐπίσης, διοργανώνονται πολιτιστικὲς καὶ ψυχαγωγικὲς ἐκδηλώσεις καθὼς καὶ μορφωτικὲς ἐκδρομές.

Πληροφορίες: Ὁρθόδοξη Ἐφημερίδα «Ἐπάλξεις»,
τηλ: 210 52 30948, 6987 353063.

Οἱ Ἐπάλξεις τοῦ Αἰγάλεω

Οἱ ὁμιλίες καὶ οἱ λοιπὲς δραστηριότητες τῶν Ἐπάλξεων Αἰγάλεω συνεχίζονται στὴν αἴθουσά των «Μαρία ἡ Μαγδαληνὴ», Ἀναγεννήσεως 19 (πλησίον Ἀγ. Σπυρίδωνος), με κεντρικὴ ὁμιλία καὶ Ἱερὰ Παράκληση κάθε Τρίτη βράδυ καὶ ὥρα 7.00 μ.μ.

Παρακαλοῦνται οἱ ἀναγνώστες τοῦ Αἰγάλεω καὶ τῶν γύρω περιοχῶν νὰ παρακολουθοῦν τὶς δραστηριότητες αὐτὲς πρὸς ὠφέλειά των.

Πληροφορίες: Μαγδαληνὴ Κόκορη, Ἱατρός-Θεολόγος,
στὸ τηλέφωνο: 210-59 82.573.

Τὸ Τριῶδιο καὶ ὁ ἄνθρωπος

Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ εἰσερχόμεθα καὶ ἐφέτος στὴν κατανυκτικὴ περίοδο τοῦ ἱεροῦ Τριωδίου. Ὡς γνωστόν, ἡ χρονικὴ αὐτὴ περίοδος τῶν δυόμιση περίπου μηνῶν λέγεται ἔτσι, γιατί στὴν ἐκκλησία μας χρησιμοποιεῖται τὸ πολυσέλιδο βιβλίον, «Τὸ Τριῶδιον», ποὺ εἶναι γεμάτο ἀπὸ ποιητικὰ μαργαριτάρια, ὑπέροχους ὕμνους, διδακτικὲς περιχοπὲς καὶ πνευματικὲς ὠδὲς.

Ἐὰν προσέξουμε, μάλιστα, καλύτερα, θὰ παρατηρήσουμε ὅτι τὸ Τριῶδιο ἔχει σχέση με τὸ σχῆμα τοῦ ναοῦ, τοῦ τάφου καὶ τοῦ ἀνθρώπινου σώματος. Ὁ ναὸς διαθέτει πρόναο, τὸν κυρίως ναὸ καὶ τὸ ἱερό, ὁ δὲ τάφος τὸν προθάλαμο, τὴν αἴθουσα τῶν δακρύων καὶ τὸν χώρο τῆς σαρκοφάγου, τὸ δὲ ἀνθρώπινο σῶμα ἔχει τέσσερα ἄκρα, τὸν κορμὸ καὶ τὴν κεφαλὴ. Τὸ Τριῶδιο, λοιπόν, διαθέτει καὶ αὐτὸ τρεῖς ὑποπεριόδους: τὶς τέσσερις πρῶτες Κυριακὲς, τὴν μεγάλη περίοδο τῆς Τεσσαρακοστῆς καὶ τὴν Μεγάλῃ Ἑβδομάδα.

Οἱ δύο πρῶτες ἀπὸ τὶς ἀρχικὲς Κυριακὲς ἔχουν σχέση με τὰ πόδια, γιατί κατὰ τὴν μὲν πρώτη ἀναγιγνώσκεται ἡ περικοπὴ τοῦ Τελῶνους καὶ Φαρισαίου, οἱ ὅποιοι «ἀνέβησαν προσεύξασθαι». Κατὰ τὴν δευτέρα δὲ Κυριακὴ ἀναγιγνώσκεται ἡ περικοπὴ τοῦ Ἀσώτου, ὁ ὅποιος «ἀναστάς ἐπορεύθη πρὸς τὸν πατέρα του». Ἐπομένως, καὶ στὶς δύο περιπτώσεις ὑπάρχει ἡ χρησιμοποίησις τῶν ποδῶν («ἀνέβησαν», «ἐπορεύθη»).

Οἱ δύο ἐπόμενες Κυριακὲς ἔχουν σχέση με τὰ χέρια. Τὴν μὲν Κυριακὴ τῆς Κρίσεως ἀναφέρεται ἡ φράσις «Ἐπίνασα καὶ ἐδώκατε μοι φαγεῖν», κατὰ δὲ τὴν ἐπομένη Κυριακὴ ἐνθυμούμεθα τὴν παρακοὴ τῶν πρωτοπλάστων, οἱ ὅποιοι ἔλαβαν με τὰ χέρια τῶν τῶν ἀπαγορευμένο καρπὸ καὶ τρώγοντάς τον ἐξέπεσαν

Ἁγία Φιλοθέη, ἡ διδασκάλισσα καὶ κοινωνικὴ διὰκόνισσα.

τοῦ Παραδείσου. Ἡ ἐνθύμηση αὐτὴ μᾶς διδάσκει ὅτι δὲν πρέπει νὰ κάνουμε πράξεις ποὺ μᾶς ἀπομακρύνουν ἀπὸ τὸν Θεό. Γι' αὐτὸ προσπαθοῦμε με τὴν νηστεία νὰ ἐλαχιστοποιήσωμε τὶς ἁμαρτωλὲς πράξεις καὶ νὰ μεγιστοποιήσωμε τὴν μετάνοια.

Ἔτσι, μετὰ τὶς τέσσερις ἀρχικὲς Κυριακὲς, εἰσερχόμεθα στὸ κύριο σῶμα, στὸν κορμὸ, δηλαδή, τῆς μεγάλης Τεσσαρακοστῆς, ποὺ ἀντιστοιχεῖ στὸν κορμὸ τοῦ ἀνθρώπινου σώ-

ματος. Ὅπως, μάλιστα, μέσα στὸν κορμὸ μας ὑπάρχουν πολύτιμα ὄργανα (καρδιά, πνεύμονες, ἥπαρ καὶ λοιπά), ἔτσι καὶ στὸν κορμὸ τοῦ Τριωδίου ὑπάρχουν πολύτιμοι θησαυροὶ (Χαιρετισμοὶ τῆς Θεοτόκου, Μεγάλος Κανόνας, Ψυχασάββατα, Κυριακὴ τῆς Ὁρθοδόξιας, Κυριακὴ τοῦ Γρηγορίου τοῦ Παλαμά, Κυριακὴ τῆς Σταυροπροσκυνησεως, Κυριακὴ τοῦ Ἰωάννου τῆς κλίμακος, Κυριακὴ τῆς Μαρίας τῆς Αἰγυπτίας, ἡ λειτουργία τῶν Προηγιασμένων καὶ λοιπά).

Μετὰ τὸν κορμὸ ἔρχεται ἡ κεφαλὴ ἀλλὰ μεσολαβεῖ ὁ λαιμὸς. Σὲ ἀντιστοιχία, λοιπόν, στὸ Τριῶδιο λαιμὸς εἶναι ἡ Κυριακὴ τῶν Βαΐων. Ὅποιοι δὲ θησαυροὶ εὐρίσκονται στὴν Μεγάλῃ Ἑβδομάδα! Ξεπερνῶν τὸν ἀνθρώπινο νοῦ! Γιατί «οὕτω γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, ὥστε τὸν Υἱὸν Αὐτοῦ τὸν Μονογενῆ ἔδωκε, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχη ζωὴν αἰώνιον» (Ἰωάνν., Γ' 15-16). Μέσα στὴν Μεγάλῃ Ἑβδομάδα, ἄλλωστε, ὑπάρχει τὸ λαμπερὸ διαμάντι τῆς παγκοσμίου λογοτεχνίας, «Τὸ Τροπάριο τῆς Κασσιανῆς», καθὼς ἐπίσης ὑπάρχουν τὰ Δώδεκα Εὐαγγέλια (δώδεκα περιχοπὲς τῶν Εὐαγγελίων), τὰ ἄλλα βιβλικὰ ἀναγνώσματα, οἱ ὑπέροχοι

Συνέχεια στὴ σελ. 2

Οἱ ὠδὲς

Οἱ ὠδὲς ὡς ποιητικὸ εἶδος ἦταν γνωστὲς σὲ ὅλη τὴν ἀρχαιότητα, ἐπομένως συναντῶνται καὶ στὴν Παλαιὰ Διαθήκη. Μὲ τὶς ὠδὲς ὁ ποιητὴς περιγράφει καὶ ἐξαιρεί γεγονότα καὶ συμβάντα, κατὰ τὰ ὅποια ὁ Θεὸς ἢ κάποιος δυνατὸς ἐπενέβη καὶ ἔφερε αἴσιο ἀποτέλεσμα, ἢ γιὰ τὰ ὅποια ὁ ποιητὴς πιστεύει ὅτι ὁ Θεὸς ἢ κάποιος ἰσχυρὸς θὰ ἐπέμβῃ γρήγορα, γιὰ νὰ φέρῃ αἴσιο τέλος καὶ μάλιστα εἶναι βέβαιος γι' αὐτό.

Τὰ ὡς ἄνω χαρακτηριστικὰ εἶναι ἐκδηλὰ στὸν ἀρχικὸ κανόνα τῶν ἐννέα βιβλικῶν ὠδῶν. Ἡ πρώτη εἶναι ὁ ὕμνος ποὺ ἔψαλαν οἱ Ἰσραηλίτες, ὅταν διέβησαν τὴν Ἐρυθρὰ Θάλασσα καὶ ἀρχίζει: «Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται...» (Ἐξ. Ε', 1-18).

Ἡ δευτέρη ὠδὴ εἶναι ποίημα τοῦ Μωϋσέως, με τὸ ὅποιο ἐξέφρασε τὴν ἀγανάκτησή του κατὰ τῶν συμπατριωτῶν του, γιατί, ἐνῶ αὐτὸς τοὺς ἔφερε τὶς θεοχάρακτες πλάκες τῆς Διαθήκης, ἐκεῖνοι ἀποστατοῦσαν καὶ λάτρευαν χρυσὸ μοσχάρι. Ἀρχίζει: «Πρόσεχε Οὐρανὲ καὶ λαλήσω καὶ ἀκούετω ἡ γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου...» (Δευτ. ΑΒ', 1-43).

Ἡ τρίτη εἶναι ἡ ὠδὴ ποὺ ἔψαλε ἡ προφῆτις Ἄννα, ὅταν γέννησε τὸν Σαμουὴλ καὶ τὸν ἀφιέρωσε στὸν Θεό. Ἀρχίζει: «Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου ἐν Κυρίῳ, ὑψώθη κέρας μου ἐν Θεῷ μου...» (Α' Βασιλ. Β', 1-10).

Συνέχεια στὴ σελ. 2

Εὐχὲς Μητροπολιτῶν

Μὲ τὴν εἴσοδό μας στὸ νέο χρόνο 2020 σᾶς ἀποστέλλουμε με ὅλη μας τὴν καρδιά τὸν Ὁρθόδοξο Χριστιανικὸ χαιρετισμὸ μας καὶ τὶς ἐγκάρδιες πατρικὲς εὐχὲς μας, γιὰ νὰ ἔχετε ὅλοι καὶ ὅλες ὑγεία καὶ καλὴ ἐκβαση τῶν εὐγενικῶν σκοπῶν σας με ἓνα δυνατὸ πνευματικὸ ὄπλισμό μέσα στὴν ἁγία μας Ἐκκλησία, πάντοτε με τὴν ἀγάπη, τὴν εἰρήνη καὶ τὴν χαρὰ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος γιὰ μιὰ ζωὴ χριστιανικὴ καὶ γεμάτη ἀπὸ ἐλπίδα γιὰ τὸ μέλλον καὶ γιὰ τὴν σωτηρία μας ἀπὸ τὰ πάθη, τὶς ἀδυναμίες μας καὶ τὴν ἐμπερίστατη ἁμαρτία.

Ὁ Λυτρωτὴς καὶ Θεὸς μας Ἰησοῦς Χριστός, αὐτὸς ποὺ γεννήθηκε στὴ γῆ μας, γιὰ νὰ μᾶς ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὸν θάνατο, εἶναι μαζί μας, ἀρκεῖ ἐλευθερὰ νὰ τὸ ζήσωμε αὐτὸ μέσα στὴν ἁγία Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία μας, με μετάνοια, με συγγνώμη, με προσευχὴ καὶ με πνευματικὴ ἀνάταση.

Χρόνια Χριστιανικά, Ὁρθόδοξα, Εὐλογημένα καὶ Δυνατὰ γιὰ τὴν Ἑλλάδα μας καὶ γιὰ τὴν Μακεδονία μας.

Ὁ Μητροπολίτης Φιλίππων,
Νεαπόλεως & Θάσου Στέφανος

Άρωγές για τις Έπαλξεις

Μπούκλια Άγγελική	20€
Μούτσου Άθανασία	10€
Τ. Ι.	250€
Νίκος Ρασιτιάς	60€
Σωματείο «Φαιάκων Ώδή»	150€
Μ.Γ.	300€
Δημήτρης Βενέτης	20€
Φρόσω Πάνου	20€
Ζαφειρόπουλος Παναγιώτης	30€
Αιμιλία Δαμιανού	50€
Ίερά Μητρόπολη Δράμας	100€
Ζαντιώτη Ήλέκτρα	20€
Φυρογένης Γεώργιος	50€
Θεοδωράκης Ίωάννης	30€
Μπαούρδας Παρασκευάς	10€
Ξανθίππη Αθηναίου	20€
Πολιτάκος Νικόλαος	50€
Τάντρη Μαίρη	50€
Δούκας Μελέτιος	10€
Πετρολέκας Πολυχρόνης	30€
Καψάλης Ανδρέας	10€
Άργυρόπουλος Κωνσταντίνος	20€
Καραβία Αλεξάνδρα	10€
Γκεζερλή Σταθούλα	100€
Έσκιτζής Όδυσσεύς	9€
Ρήγα Αικατερίνη	20€
Δέδε Ζωή	20€
Σπηλιωτοπούλου Δώρα	20€
π. Καρακάσης Κων/νος Ίωάννης	10€

Ευχαριστούμε τους ως άνω άρωγούς μας και παρακαλούμε και τους λοιπούς συνδρομητές και φίλους να στηρίξουν τις Έπαλξεις και να αποστείλουν τις άρωγές των, προς συνέχιση του έργου και εξόφληση του χρέους, στην διεύθυνση: Έπαλξεις, Ζήνωνος 3, 104 31 Αθήνα, ή στον λογαριασμό: 041/006792-00, Έθνική Τράπεζα, ή μέσω ebanking στο GR5201100410000004100679200. Θερμή παράκληση να αναγράφονται τα πλήρη στοιχεία των αποστολέων (όνοματεπώνυμο, διεύθυνση και ταχυδρομικός κώδικας). Ευλογημένη και καρποφόρα ή περίοδος του Τριωδίου!

Συγχαίρομε και ελπίζομε

Συγχαίρομε τὰ ὀρθόδοξα χριστιανικά σωματεία που δόξα τῷ Θεῷ συνεργάζονται για τὴν διοργάνωση τῆς κοινῆς συγκεκτρώσεως τῆς 9ης Φεβρουαρίου ἑ. ἔ. Ἐλπίζομε ὅτι τὰ ἴδια αὐτὰ σωματεία ἀλλὰ καὶ οἱ χριστιανοκοινωνικὲς κινήσεις θὰ συνεχίσουν καὶ θὰ ἀυξήσουν τὴν συνεργασία των καὶ γιὰ τὰ πολυποίκιλα καὶ ζωτικὰ κοινωνικοπολιτικὰ θέματα τῆς χώρας μας. Χρειάζεται συνεχῆς παρρησία τοῦ ἀγωνιζομένου λαοῦ, γιὰ νὰ μὴν περνοῦν τὰ σχέδια τῶν ἀθέων καπιταλιστῶν καὶ μαρξιστῶν ὡς καὶ ἡ δημιουργία κοινῆς κοινωνικοπολιτικῆς συνεργασίας γιὰ τὴν προαγωγή καὶ ἐπικράτηση τῶν ἑλληνορθοδόξων παραδόσεων γιὰ τὸ καλὸ ὄλων μας.

Τὰ νέα μας βιβλία

Τὸ **Εὐχέλαιο**, μετὰ ἐρμηνευτικοῦ λεξιλογίου, καὶ **Ὁργάνων τάξεως ἀταξίες**, κυκλοφοροῦν σύντομα.

ΕΠΑΛΞΕΙΣ

ΜΗΝΙΑΙΑ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΜΟΡΦΩΤΙΚΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ
Ίδιοκτησία: Πολιτιστική καὶ Κοινωνική Κίνηση
 «Έπαλξεις»
Έκδότης: Βασίλειος Τσοῦπρας, Θεολόγος
 Κοινωνιολόγος
Γραφεία: Ζήνωνος 3, 104 31 Αθήνα
Τηλέφωνα: 210 52 30 948, 210 24 69 152
e-mail: epalxeis@otenet.gr
ἴστοσελίδα: www.epalxeis.gr
 Προαιρετικές Εισφορές- Έμβλήματα: ΕΠΑΛΞΕΙΣ

Δραστηριότητες τῶν Έπαλξεων

Κατὰ τὸν μῆνα Ίανουάριο στὴν κεντρικὴ αἴθουσα τῶν Έπαλξεων, Ζήνωνος 3, β' ὄρ., Ὁμόνοια, ἔλαβαν χώρα οἱ ἀκόλουθες ἐκδηλώσεις:

Κοπή Βασιλόπιττας

Τὴν **Κυριακὴ 19 Ίανουαρίου** καὶ ὥρα **18:00 μ.μ.** πραγματοποιήθηκε ἡ κοπή τῆς πατροπαράδοτης Βασιλόπιττας. Τὴν πίτα εὐλόγησαν οἱ π.π. Χριστόδουλος Φεργαδιώτης, ὑπεύθυνος τῆς ἐνορίας τῆς Ἁγίας Τριάδος Ἀμπελοκήπων καὶ π. Ἀπόστολος, ἱεραπόστολος στὸ Σουδάν. Στὴν συνέχεια ὁ ὑπεύθυνος τῶν Έπαλξεων κ. Β. Τσοῦπρας ὠμίλησε με θέμα: «Ὁ Μέγας Βασίλειος καὶ τὸ τριλείτουργο τῆς Ὀρθοδοξίας». Ἀκολούθησαν ἄσματα καὶ πρωτοχρονιάτικα κάλαντα ἀπὸ τὴν χορωδία «Έπαλξεις».

Ἐπιείρωμα στὸν π. Γεώργιο Μεταλληνὸ

Τὴν **Κυριακὴ 26 Ίανουαρίου** καὶ ὥρα **18:00 μ.μ.** ἔλαβε χώρα φιλολογικὸ μνημόσυνο, κατὰ τὸ ὁποῖο ἔγινε ἀναφορὰ στὸ ἔργο καὶ στὴν προσφορὰ τοῦ μακαριστοῦ π. Γεωργίου, με ὁμιλητὲς τὸν μοναχὸ π. Ἀρσένιο Βλαχόφτη, Δρ. φιλοσοφίας καὶ θεολογίας, τὸν κ. **Ἡρακλῆ Κανακάκη**, διδάσκαλο, συνεργάτη καὶ ἀρθρογράφου στὴν ἐφημερίδα «Χριστιανική» καὶ τὸν κ. **Β. Τσοῦπρα**, θεολόγο-κοινωνιολόγο, ὑπεύθυνο τῶν Έπαλξεων. Γιὰ τὴν ἀγάπη του εἰδικῶς πρὸς τοὺς τυ-

φλοὺς μίλησαν ὁ κ. Μάνος Μπασιάς, πρόεδρος τοῦ «Φάρου Τυφλῶν» καὶ ἡ κ. Κωστούλα Μπαλάσκα, φιλόλογος. Οἱ ὁμιλητὲς φώτισαν τὴν πολὺπλευρῆ προ-

σπικτικότητα τοῦ παπα-Γιώργη, τονίζοντας ὅλοι τὴν σημαντικὸτατη θεολογικὴ καὶ κοινωνικὴ του προσφορὰ στὴν συγκεκμημένη καὶ ἀποπροσανατολισμένη ἐποχὴ μας. Ὁ Θεὸς νὰ τὸν ἀναπαύσῃ καὶ νὰ χαρίξῃ ἀξίους συνεχιστὲς τοῦ ἔργου του.

Τὸ κοινωνικὸ καὶ παιδαγωγικὸ ἔργο τῶν Τριῶν Ίεραρχῶν

Τὴν **Κυριακὴ 2 Φεβρουαρίου** καὶ ὥρα **18:00 μ.μ.** ὠμίλησε με τὸ παραπάνω θέμα ὁ κ. **Ἀντώνιος Ἀντωνάκος**, φιλόλογος, ἱστορικὸς καὶ συγγραφέας. Ὁ κ. Ἀντωνάκος με τὸν πληθωρικὸ του λόγο καὶ τὸ ἐπιβλητικὸ καὶ ἐπιστημονικὸ του ὕφος ἀνέπτυξε τὴν μεγάλην προσφορὰ τῶν τριῶν προστατῶν τῆς παιδείας μας, τῶν δυστυχῶς ξεχασμένων καὶ ἐξοβελισμένων ἀπὸ τὴν σύγχρονη ἐκπαίδευση τῆς ἀθείας καὶ χρησιμοθηρίας. Εἶναι ἐπομένως ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη νὰ ἀναβαπτιστοῦμε ἐπὶ τέλους στὰ νάματα τῆς πλούσιας ἑλληνορθόδοξης παραδόσεώς μας, ἐὰν θέλουμε νὰ διατηρήσουμε τὴν ταυτότητά μας στὴν ταραγμένη καὶ συγκεκμημένη ἐποχὴ μας, ποὺ ἔχει ἀνάγκη ἀπὸ ὑγιῆ πρότυπα καὶ ἀξίες, ὅπως αὐτὰ ποὺ προβάλλουν με τὸ παράδειγμα καὶ τὴν στάση ζωῆς τους οἱ τρεῖς φωστῆρες Πατέρες.

Ἀσημίνα Τσαμού

Τὸ Τριῶδιο καὶ ὁ ἄνθρωπος

Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ.1

ὕμνοι, τὰ Ἐγκώμια καὶ λοιπά.

Ὅλα αὐτὰ βοηθοῦν νὰ βιώσουμε, ὅσο εἶναι ἀνθρωπίνως δυνατόν, τὸν Σταυρόν, τὰ πολλὰ πάθη καὶ τὴν ταφή τοῦ Σωτῆρος μας, ὥστε νὰ γευθοῦμε καὶ τὴν ἔνδοξη Ἀνάστασή Του. Ὅπως, δηλαδὴ, τὸ ἀνθρώπινο σῶμα πάντοτε ἐπιθυμεῖ νὰ πετάξῃ στὸν ἀέρα, ἔτσι καὶ τὸ Τριῶδιο μᾶς προετοιμάζει καὶ μᾶς ἐνισχύει με τὴν ταπεινώση καὶ τὴν μετάνοια νὰ ἀνεβοῦμε σὲ

οὐράνια ὕψη καὶ ὑπερκόσμια ἀγαθὰ.

Ἄς παρακολουθήσωμε καὶ ἐφέτος ὅλα τὰ τελούμενα κατὰ τὴν πνευματικὴ, κατασκευτικὴ καὶ κοινωνικὴ αὐτὴ περίοδο τῆς Ἐκκλησίας μας, γιὰ νὰ κατορθώσωμε καὶ ἐμεῖς, με μετάνοια καὶ φιλαλήθεια, νὰ ἀπολαύσωμε τοὺς καρποὺς τῆς ἀγάπης ποὺ μᾶς προσφέρει ἀπλόχερα ὁ μέγας μας Βασιλιάς καὶ Σωτῆρας μας Χριστός, ὁ Ὅποιος, συμφώνως με τὸ ὑμνογραφικὸ «ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωὴν καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανὸν ἡμᾶς διεβίβασεν ἐπινίκιον ἄδοντας».

Β. Τσοῦπρας

Οἱ ὠδὲς

Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελ.1

Ἡ τετάρτη εἶναι ὕμνος τοῦ Προφήτου Ἀββακούμ, ὅταν προεῖδε τὴν Σάρκωση τοῦ Κυρίου. Ἀρχίζει: «Κύριε, εἰσακήκοα τὴν ἀκοὴν σου καὶ ἐφοβήθην. Κύριε, κατενόησα τὰ ἔργα σου καὶ ἐξέστην...». (Ἀββακ. Γ', 1-19).

Ἡ πέμπτη εἶναι τοῦ Προφήτου Ἡσαΐα, με τὴν ὁποία προλέγει τὴν Σάρκωση καὶ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου. Ἀρχίζει: «Ἐκ υκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμα μου πρὸς σὲ ὁ Θεός, ὅτι φῶς τὰ προστάγματά σου ἐπὶ τῆς γῆς». (Ἡσ. ΚΣΤ', 9-21).

Ἡ ἕκτη περιέχει τὶς εὐχαριστίες τοῦ προφήτου Ἰωνᾶ πρὸς τὸν Θεόν, ποὺ τὸν ἔσωσε ἀπὸ τὸ κῆτος. Ἀρχίζει: «Ἐβόησα ἐν θλίψει μου πρὸς Κύριον τὸν Θεόν μου καὶ εἰσήκουσέ μου...». (Ἰωνᾶ Β', 3-10).

Ἡ ἑβδόμη εἶναι ἡ προσευχὴ τοῦ Ἀζαρίου καὶ τῶν ἄλλων δύο παιδῶν, Ἀνανία καὶ Μισαήλ, ποὺ ἔψαλαν, ὅταν τοὺς ἔριξαν στὴν φλεγόμενη κάμινο. Ἀρχίζει: «Εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, καὶ αἰνετός, καὶ δεδοξασμένος τὸ ὄνομά σου εἰς τοὺς αἰῶνας...» καὶ παρακάτω λέγει: «ὅτι ἡμάρτομεν καὶ ἠνομήσαμεν ἀποστῆναι ἀπὸ σοῦ... οὐδὲ συνετηρήσαμεν οὐδὲ ἐποιήσαμεν καθὼς ἐνετείλω ἡμῖν, ἵνα εὖ ἡμῖν γένηται». (Δανιήλ Γ', 2-21).

Ἡ ὄγδῃ ἀποτελεῖ τὸν εὐχαριστήριον ὕμνο πάλι τῶν τριῶν παιδῶν πρὸς τὸν Θεόν, ὁ ὁποῖος τοὺς ἔσωσε ἀπὸ τὴν πυρὰ. Ἀρχίζει: «Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον...» (Δανιήλ Γ', 28-64).

Ἡ ἐνάτη εἶναι ὁ ὕμνος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ὅταν μετὰ τὸν Εὐαγγελισμόν τῆς ἀπὸ τὸν Ἄγγελον

ἐπισκέφθηκε τὴν Ἐλισάβετ. Ἡ ἀρχὴ τῆς εἶναι γνωστή: «Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμα μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ Σωτῆρι μου...» (Λουκ. Α', 46-55).

(Περισσότερα γιὰ τὶς Βιβλικὲς Ὠδὲς βλ. στὸ βιβλιοναράκι «Οἱ Βιβλικὲς Ὠδὲς μετὰ εἰσαγωγῆς καὶ ἐρμηνευτικοῦ λεξιλογίου ὑπὸ Β. Τσοῦπρας», Ἀθῆναι 2007).

Ἡ προσπάθεια τῶν χριστιανῶν ποιητῶν ἦταν νὰ συνδυάσουν, ἰδιαίτερος στοὺς Εἰρμούς, τὰ παλαιὰ γεγονότα, ποὺ ἐξυμνοῦν οἱ βιβλικὲς ὠδὲς, με τὰ νέα γεγονότα καὶ τὰ πρόσωπα, γιὰ τὰ ὁποῖα συνθέτουν τοὺς νέους Κανόνες.

Ἄν παρατηρήσωμε π.χ. ὅλες τὶς ὠδὲς τῶν πολυαριθμῶν Κανόνων τῆς Ἐκκλησίας μας, θὰ διαπιστώσωμε ὅτι ὅλοι οἱ Εἰρμοὶ τῶν πρώτων ὠδῶν περιέχουν τὶς λέξεις «ἄσωμεν», «δοξάσωμεν», οἱ Εἰρμοὶ τῶν τρίτων ὠδῶν τὶς λέξεις «ἔστρεώθη», «πέτρα», «ὑψώθη», οἱ τῶν πέμπτων «ὀρθρίσωμεν», «εἰρήνη», «φῶς». Τὸ ἴδιο συμβαίνει καὶ στὶς ἄλλες ὠδὲς, ὅπου αὐτούσιες λέξεις καὶ φράσεις τῶν παλαιῶν ὠδῶν εὐρίσκονται στὶς νέες, γιὰ νὰ διατηρηθῇ ἡ οὐσιαστικὴ ἐνότητα τοῦ πνεύματος.

Θὰ παρατηρήσωμε ἐπίσης ὅτι σχεδὸν ὅλοι οἱ νέοι Κανόνες δὲν περιλαμβάνουν δευτέρω ὠδὴ, γιατί ἐκείνη περιεῖχε πνεῦμα ἀγανακτήσεως, ὀργῆς καὶ πόνου καὶ τὸ περιεχόμενό τῆς δὲν συμφωνεῖ με τὸ πνεῦμα τῆς εἰρήνης καὶ τῆς ἀγάπης, ποὺ ἔφερε στὸν κόσμον ὁ Χριστός μας.

Ὁ κατ' ἐξοχὴν Κανὼν ποὺ περιλαμβάνει τὴν δευτέρω ὠδὴ με Εἰρμὸ καὶ τροπάρια εἶναι ὁ Μέγας Κανὼν καὶ τοῦτο, γιὰ νὰ τονίσῃ ἀκόμη περισσότερο τὴν ἀνάγκη γιὰ μετάνοια καὶ τὰ δυσμενῆ ἐπακόλουθα τῆς ἀμετανοήσεως.